

KIEZEN VOOR CROWDFUNDING?

De helpende hand

Via *crowdfunding* kun je het rendement op je spaargeld verhogen. Maar er zijn ook risico's, zeker in coronatijd.

TEKST RIEN MEIJER

'DE VOLGENDE KEER BIED IK

je graag iets te drinken aan', lacht Wiland Toelen in een van zijn zaken in de Rotterdamse wijk Katendrecht. Het gesprek vindt plaats op Koningsdag 2021, tussen dozen vol drank die goedgevoel over de datum is en allerhande klusspullen. Toelen heeft in het 'verloren jaar' dat achter hem ligt niet stilgezeten. Zijn afhaalrestaurant Deli Bird verhuist naar de nieuwbouw verderop, waardoor er op de huidige plek ruimte ontstaat

voor uitbreiding van zijn naastgelegen café De Ouwehoer. Het benodigde geld – €335.000 – haalde hij op via onlineplatform **CrowdAboutNow**. Eerdere plannen werden gefinancierd door Rabobank ('Die waren alleen maar geïnteresseerd in een onderpand') en een ander crowdfundingplatform, **Geldvoorelkaar**. 'Daar ging het er een stuk zakelijker aan toe', zegt Toelen. 'Ik betaalde 8% rente en kende de meeste investeerders helemaal niet.' Deze keer kwam het meeste geld van investeerders uit zijn eigen cirkel, waarbij de 'gunfactor' flink meeweegt. Toelen betaalt 3% rente aan investeerders (plus een vergoeding van €3400 voor CrowdAboutNow). Het voorbeeld illustreert goed de twee manieren om te kijken naar crowdfunding, dat letterlijk 'geld binnenhalen bij het grote publiek' betekent. Particulieren kiezen hiervoor om het rendement op hun spaargeld te verhogen en/of een initiatief

te steunen. Ook voorzitter Ronald Kleverlaan van Stichting MKB Financiering benadrukt de twee zienswijzen. Deze stichting informeert het midden- en kleinbedrijf (mkb) over alternatieve financieringsmogelijkheden, zodat ondernemers de kansen hiervoor beter benutten.

Spreiding aanbrengen

Particulieren die primair voor een mooi rendement gaan, investeren via een of meer platforms vaak in tientallen projecten met een looptijd van twee of drie jaar. De projecten kiezen ze zelf uit. Als er een mislukte, is dat geen ramp, omdat het risico is gespreid over diverse projecten. Voor de ondernemer is crowdfunding relatief duur. Maar het betekent ook een stuk minder 'leuren'.

Wie vooral investeert vanuit sociaal oogpunt, doet dat vaak met hoge bedragen. Zo'n investeerder is heel selectief in zijn projecten en scheldt een schuld desnoods

kwijt. Aantrekkelijk voor de ondernemer, die volgens Kleverlaan wel met de billen bloot moet. 'Je wordt er bij elke kerstborrel op aangesproken', zegt hij.

Toelen herkent dat: 'Deze mensen wil je juist niet teleurstellen. Zij gaan de komende vijf jaar vragen hoe de zaken ervoor staan. Dan moet je kunnen laten zien wat je met het geld hebt gedaan.' Lex van Teeffelen, lector financiële en economische advisering aan de Hogeschool Utrecht: 'Als een ondernemer kan kiezen bij wie hij eerst aflost, de bank of de crowd, zal hij voor de crowd kiezen. Een bank mag niet naar buiten treden, de crowd wel.'

GEEN ANGST VOOR CORONA

Die crowd financierde vorig jaar in Nederland 12.764 projecten en ondernemingen, voor in totaal €417 miljoen. Sommige crowdfundingprojecten zijn door de coronacrisis in zwaar weer beland. Toch heeft dat blijkbaar weinig effect op de investeringsbereidheid van de crowd. Nadat in het eerste kwartaal van 2021 voor een recordbedrag van €112 miljoen werd gefinancierd, wordt over heel 2021 waarschijnlijk voor het eerst de grens van €0,5 miljard bereikt.

Aan de ene kant heb je het mkb – hard geraakt door alle coronamaatregelen – dat voor bedragen onder de €1 miljoen niet meer hoeft aan te kloppen bij de banken. En aan de andere kant €400 miljard aan spaargeld dat bij diezelfde banken geparkeerd staat. 'Dat moeten we voor een deel weer in de reële economie zien te krijgen', zegt Van Teeffelen. 'En dan niet door te speculeren op de beurs. Het gaat vaak over de grote beursfondsen, maar twee derde van de winst en drie-

Crowdfunding is in ons land nog steeds grotendeels ongereguleerd

kwart van de werkgelegenheid zit in het mkb.'

Risico's

Maar hoe enthousiast Van Teeffelen ook over crowdfunding is, hij ziet ook de nodige risico's. 'Bij 7 à 8% geboden rente blijft na kosten en niet-terugbetaalde inleg zo'n 3 tot 4% netto over bij een goed gespreide inleg. In coronatijd zijn de risico's hoger, dus dit percentage zal nog wat zakken.

Ook omdat een deel van de ondernemers soms meerdere keren uitstel van betaling heeft gekregen.'

Daarnaast is in ons land crowdfunding nog steeds grotendeels ongereguleerd. Volgens het Register crowdfundingplatformen van toezichthouder AFM beschikken vrijwel alle platforms alleen over een ontheffing voor het bemiddelen in opvorderbare gelden. Dit betekent in feite niets anders dan dat het platform niet onder doorlopend toezicht van de AFM staat. Als gevolg daarvan zijn er platforms die zich alleen als doorgeefluik opstellen en geen enkele verantwoordelijkheid nemen voor de prospectus en de aangeleverde informatie, stelt Van Teeffelen.

Gaten in nieuwe wetgeving

Pas per 10 november 2021 komen er veranderingen. De Europese crowdfundingverordening treedt op die datum namelijk in werking. Platforms die in Nederland actief zijn, krijgen dan nog een jaar de tijd om aan de nieuwe regels te voldoen. Deze houden onder meer in dat ze een AFM-vergunning moeten hebben. Ze worden verantwoordelijk voor de controle op juistheid, volledigheid en duidelijkheid van de informatie over de projecten die ze aanbieden. Is de informatie van de projecteigenaar niet op orde, dan zijn de platforms aansprakelijk. Daarnaast moet een platform een eenvoudig informatie-document verstrekken. Hierin staan de omschrijving van het bedrijf en de risico's. Volgens Van Teeffelen bieden de nieuwe Europese regels een duidelijke verbetering, maar laten ze ook wel wat te wensen

deVolkskrant

NIEUWS

Half miljoen opgehaald met crowdfundingactie voor de kinderen van Ruinerwold

Voor de negen zogenoemde 'kinderen van Ruinerwold' is met een crowdfundingactie 462.051 euro binnengehaald – fors meer dan het streefbedrag van 270 duizend euro. Daarnaast is nog eens ruim 17 duizend euro direct naar het rekeningnummer van de stichting achter de crowdfunding overgemaakt, staat in een verklaring op de website van de Stichting Kinderen van Ruinerwold.

Redactie 25 april 2021, 15:02

Het geld dat met de crowdfundingactie is opgehaald is bedoeld voor bijvoorbeeld studie, jobcoaching, tandartskosten, rijlessen, juridische kosten of huisvesting. [Dit is](#)

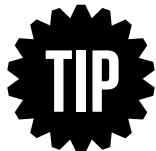
Crowdfunding wordt ook gebruikt voor doneeracties.

over. Zo blijft het mogelijk dat platforms om de verkeerde redenen – namelijk een vergoeding vooraf – projecten accepteren. Tevens ontbreekt de verplichting om de risicobeoordeling, prijsbepaling en beloofde rendementen van lopende projecten jaarlijks te toetsen.

Platforms hoeven hun investeerders ook geen inzicht te geven in het rendement van hun hele portefeuille, alleen per investering. Bovendien ontbreken harde voorschriften wanneer niet-terugbetaalde leningen moeten worden afgewaardeerd. Tot slot zijn platforms straks nog steeds niet verplicht hun jaarcijfers openbaar te maken aan de investeerders. Wel aan de toezichthouder trouwens.

Beloning in natura

Crowdfunding hoeft niet altijd beloofd te worden met een rente. In Maastricht bleken twee jaar terug 800 trouwe klanten en sympathisanten bereid ieder €100 te

ZO BEPERK JE DE RISICO'S BIJ CROWDFUNDING

► **Investeer alleen geld dat je kunt missen. De AFM adviseert maximaal 10% van het vrij belegbare vermogen in crowdfunding te stoppen. Spreid je beleggingen over diverse projecten, platforms en sectoren.**

► **Beleg niet in een onderneming met een negatief eigen vermogen. Ook vastgoedprojecten kun je beter vermijden.**

► **Vermijd constructies waarbij de lening na de looptijd wordt geherfinancierd en dus wordt afgelost met een andere lening. Dan loop je een heel hoog risico.**

doneren aan de speciaal opgezette Stichting tot Behoud van Boekhandel De Tribune. De geldschietters krijgen geen financiële vergoeding, maar zouden natuurlijk wel af en toe een voordeeltje in natura kunnen ontvangen, schetst kandidaat-notaris Ernst Loendersloot, destijds betrokken bij de reddingsactie. 'Als zo'n stichting voldoende het algemeen belang dient, kun je bij de fiscus een ANBI-status aanvragen. Donaties kunnen daarmee aftrekbaar worden voor de inkomstenbelasting. In geval van een culturele ANBI mag je zo'n donatie zelfs met 1,25 vermenigvuldigen.' De oprichter moet wel langs een notaris, die hopelijk een vriendenprijs rekent. Daarna moet de stichting worden aangemeld bij de Kamer van Koophandel, moet er een site worden opgetuigd en jaarstukken worden gepubliceerd.

Via omweg meer schenken

Vanwege corona zijn giften in 2021 tot €3244 vrijgesteld voor de schenkbelasting. In 2022 ligt het vrijgestelde bedrag vermoedelijk weer zo'n €1000 lager. Schenk je een ondernemer (die niet je kind of kleinkind is) meer dan de vrijstelling, dan betaalt een van beide partijen over dat meerdere liefst 30% belasting. Toch kun je belastingvrij meer schenken, legt Loendersloot uit. Hij noemt als voorbeeld een vriend met een garagebedrijf die €20.000 van je leent. Als je een renteloze lening afspreekt, ziet de fiscus dat als een schenking van de rente die je had kunnen beuren. Voor het gemak gaan we uit van een (fictieve) rente van 6%. Gerekend over tien jaar, komt de fiscus dan op een schenking van €12.000. Dat is meer dan de vrijstelling. De oplossing is de verschuldigde rente per jaar kwijt te schelden. Het risico voor de garagehouder is dat de geldlener zich na een aantal jaar bedenkt en toch rente wil, bijvoorbeeld omdat de verhoudingen zijn veranderd. Of dat hij tussentijds overlijdt, waardoor de garage-

houder te maken krijgt met erfgenamen die hem minder goedgezind zijn. Dat laatste valt op te lossen door in de leenovereenkomst een clause op te nemen dat 'als de schuldeiser overlijdt, de schuld wordt kwijtgescholden'. Gaat de begunstigde alsnog failliet, dan wordt de lening afgeschreven en is er geen schenkbelasting verschuldigd.

Tante Agaath

Stichting MKB Financiering liet vorig jaar onderzoeken hoe de mkb-financieringsmarkt buiten de bank om verder kan worden gestimuleerd. Onderzoekers kwamen tot twee aanbevelingen: het terugbrengen van de Tante Agaath-regeling en het invoeren van de Winwinlening. De eerste is een lening aan een kennis, vriend of familielid. De verstrekker krijgt maximaal 49,5% van het leenbedrag van de fiscus terug, als dat niet wordt terugbetaald. De Winwinlening is een krediet dat in Vlaanderen zeer succesvol is. Hiermee kan een particulier €20.000 lenen aan een klein of middelgroot bedrijf. De rente varieert van 0,875 tot 1,75%. De kredietgever krijgt daarnaast een jaarlijks belastingvoordeel van 2,5% over het openstaande bedrag. Kan de ondernemer het geld niet terugbetalen, dan krijg je 30% hiervan terug via een belastingkorting. De achtergestelde lening wordt door de bank als eigen vermogen gezien, waardoor het geen problemen oplevert om aanvullende financiering aan te trekken. Een welkom steuntje in de rug voor particulieren en ondernemers. Naar verwachting maken de kabinetsplannen rond de vermogensheffing het vanaf 2022 namelijk voordeliger om te sparen en nadeliger om te beleggen – ook in crowdfunding. ●

AAN DE SLAG

.....
i Wil je met crowdfunding aan de slag? Bekijk dan de lijst met handige websites op geldgids.nu/aandeslag.

